

Progressieve ex-moslim wijst comité af

Ehsan Jami spreekt niet namens alle ex-moslims, betogen Peyman Jafari en Behnam Taebi. Jami brengt de islam met terrorisme in verband en voedt de hetze tegen moslims. Progressieven moeten zich van zijn comité distantiëren.

In de afgelopen weken hebben tientallen bekende Nederlanders een brief gekregen met de oproep zich aan te sluiten bij het Steuncomité ex-moslims. De brief is ondertekend door bekende islam-bashers zoals Afshin Ellian, maar ook door progressieven zoals hoogleraren Jos de Beus en Arjo Klamer. Bewust van hun islamofobe gezelschap, beweren ze met de steun aan Jami's Comité van ex-moslims slechts op te komen voor het recht op geloofsafval. Dit is een ongelooflijk naïeve bewering, die in de praktijk het neoconservatieve wereldbeeld versterkt waarin moslims de 'westerse beschaving' zouden bedreigen. In de publieke opinie zal immers nauwelijks een onderscheid gemaakt worden tussen dat wereldbeeld en dat van Jami's comité.

Ten eerste wordt de oprichting van Jami's comité gekleurd door een specifieke context – stigmatisering en vernedering van moslims in woord en daad. Wie het kan opbrengen om de wereld vanuit de ogen van moslims te bekijken, zal zien dat het elke dag mokerslagen regent op een hele bevolkingsgroep. Sinds de aanslagen van 11 september worden moslims uitgemaakt voor 'geitenneukers', 'pooiers van de profeet', 'criminelen' en 'terroristen'. Hun scholen en moskeeën zijn regelmatig het doelwit van bekladding en brandstichting, zoals recentelijk in Haarlem. En in het dagelijkse leven en op de arbeidsmarkt krijgen ze steeds vaker met discriminatie te maken.

Dan zijn er ook nog de uitspraken van Ehsan Jami zelf die naadloos aansluiten bij deze ontwikkeling. Hij hanteert de retoriek van de 'oorlog tegen terrorisme' door de profeet Mohamed met Osama Bin Laden te vergelijken. En om er geen misverstand te laten bestaan over zijn politieke agenda, kiest Jami 11 september voor de presentatie van zijn comité. Daarmee roept hij het beeld op van de islam als een religie die aanzet tot terreur tegen het Westen.

Om die reden wordt Jami op handen gedragen door de hofhouding van Ayaan Hirsi Ali. Jami zet nu zijn eerste stappen in haar voetsporen die via de denktank American Enterprise Institute naar de spelonken van de neoconservatieven in het Witte Huis leiden. Zijn gids is niemand anders dan Afshin Ellian die zich opwerpt als de verdediger van de 'westerse cultuur' tegen het 'islamofascisme'. Tot Jami's grote vreugde heeft ook Geert Wilders zijn steun uitgesproken.

Progressieve steun voor het Comité van ex-moslims is kortzichtig, nu de neoconservatieven het recht op geloofsafval voor hun politieke kar hebben gespannen. Als ex-moslims komen we op voor het recht om de islam te verlaten zonder geconfronteerd te worden met bedreiging of geweld. Echter, de manier waarop Jami voor dit recht zegt te willen opkomen, werkt contraproductief. De sociale spanningen waarmee individuele keuzes over religie soms gepaard gaan, worden door de hetze tegen moslims alleen maar opgevoerd. Daarom willen we ons juist als ex-moslims publiekelijk uitspreken tegen het initiatief van Jami en Ellian en ons inzetten voor dialoog en samenwerking met moslims. Daarbij hebben we geen enkele angst om ons als 'openlijke islamverlaters' te afficheren, ook al gaan we liever door het leven als wat we zijn dan wat we zijn geweest.

In hun verklaring beweert het Steuncomité dat in het Westen een 'trend' van geweldstoename tegen ex-moslims merkbaar is. Als bewijs voeren ze 'de zeer geringe aantallen openlijke islamverlaters' aan. Voor ons en veel andere ex-moslims is er simpelweg geen noodzaak voor

de oprichting van een comité, nog minder voelen we de drang om muren op te trekken tussen onszelf en onze familieleden, vrienden en kennissen. Veel ex-moslims willen ook terecht geen munitie leveren voor de anti-moslimhetze van de neoconservatieven.

Progressieven die steun werven voor het Comité van ex-moslims zijn niet alleen naïef, maar ook hypocriet. Jami, Ellian en Wilders bevorderen niet de vrijheid van religie, maar ze creëren een klimaat waarin moslims hun godsdienst niet vrij van angst en discriminatie kunnen beleven. Tegen deze tsunami van islamofobie hebben we nooit iets van de ondertekenaars gehoord. En ondanks hun tirades tegen geweld wordt de wereld met hun bijdrage er niet vreedzamer op – integendeel.

Wilders is zelf het levende bewijs dat men niet in de Koran hoeft te geloven om tot geweld op te roepen. Naar aanleiding van rellen tussen supporters van Jong Marokko en Jong Oranje pleit Wilders om in de toekomst met scherp te schieten op relschoppers.

Ook pleit Wilders voor bombardementen op Iran, een land met 70 miljoen inwoners. Na de Amerikaanse aanval op Irak in maart 2003 juichte Ellian in zijn column dat de ‘vredesdemonstranten verloren hebben’ en betichtte hij hen van een ‘laffe houding’ omdat ‘ze niet weten dat elke strijd tegen tirannie slachtoffers eist’. Vier jaar later weten we hoeveel slachtoffers in Irak zijn gevallen – nu meer dan 650.000 volgens The Lancet.

Door moslims als een bedreiging voor de ‘westerse beschaving’ af te schilderen voeden de neoconservatieven niet alleen het categorisch discrimineren van moslims, ze zoeken ook naar een ideologische rechtvaardiging voor de gevoerde oorlogen in het Midden-Oosten en nieuwe oorlogen die aanstaande zijn. Het zou pas van lef getuigen als progressieven hun selectieve verontwaardiging opzij leggen en de strijd aanbinden met die politiek die in het Midden-Oosten honderdduizenden slachtoffers maakt en nieuwe rekruten werft voor fundamentalisten. De progressieve strijd voor universele waarden als vrijheid en gelijkheid is niet gebaat bij de valse notie dat al het kwade uit de islam voortvloeit en al het goede uit het Westen. Een beter startpunt is het antwoord van Gandhi toen een journalist hem vroeg wat hij van de ‘westerse beschaving’ vond. Hij antwoordde: “Het zou een goed idee zijn”.

Peyman Jafari is politicoloog en Behnam Taebi doceert techniekfilosofie aan de TU Delft. Op maandag 10 september bezoeken ze met een delegatie van ex-moslims een moskee in Amsterdam en gaan ze in gesprek met de voorzitter van de Vereniging van Imams in Nederland.

Dit artikel is eerder verschenen in *NRC Handelsblad* op 6 september 2007.